

Inhoud

 lente **2005****2** MPA start september 2005

Op zoek naar grote verbanden
Raad voor de rechtspraak

4 Leergang governance van
verzelfstandigde organisaties gestart

Leeratelier voor de Inspectie
voor de Sanctietoepassing

5 Leeratelier Toezicht en Naleving

Expertbijeenkomst integriteit
IML 14: inschrijving nog mogelijk

6 Metropool voor 3e keer
gestart

Personalia

Paul Frissen lid RMO
Ferdinand Mertens benoemd in
Onderzoeksraad voor Veiligheid

Agenda

MPA start september 2005

Vanaf heden is het mogelijk u aan te melden voor de MPA jaargroep 2005 -2007. De opleiding Master of Public Administration gaat voor de 17e maal van start in september 2005.

U kunt zich inschrijven via een inschrijfformulier op www.nsob.nl of u kunt een formulier aanvragen bij Martijn van der Steen, 070 3024933, bij Wanda van der Werf, 070 302 49 16 of mpa@nsob.nl U kunt ook contact met hen opnemen voor nadere informatie over de MPA opleiding.

Op zoek naar grote verbanden

Raad voor de rechtspraak

De Nederlandse School voor Openbaar Bestuur heeft voor de Raad voor de rechtspraak een programma ontwikkeld, een MD traject voor potentiële sectorvoorzitters.

Prof. mr. dr. J.A. (Hans) de Bruijn is samen met prof. dr. P. (Paul) 't Hart verantwoordelijk voor de opzet en inhoud van het programma.

Een vijftal uitgangspunten vormt de basis van de opleiding: unfreezing, toepassingsgerichtheid, vaardigheden, werkvormen en een projectmodule.

Terugblikkend stelt Hans de Bruijn dat het een geslaagd programma is: "Ten eerste omdat de opdrachtgever tevreden is en we toegevoegde waarde hebben kunnen bieden door de inzet van topdocenten die inhoudgedreven zijn. Zij hebben goed het verschil duidelijk kunnen maken tussen de wereld van de rechtspraak en de wereld het bestuur en management. Ten tweede: het belangrijkste is dat steeds weer blijkt dat het voor de deelnemers toegevoegde waarde oplevert.

Christa Wiertz, van het arrondissement Arnhem, kijkt met veel plezier op de opleiding terug: "Niet alleen voor wat betreft de meegekregen theoretische bagage, maar zeker ook voor het opgebouwde netwerk. Een jaar lang intensief met elkaar optrekken schept een band die heel waardevol en nuttig is. Aangezien we de eerste lichter waren hadden we ook nog een soort van pioniersgevoel. Het resultaat is dat ik nu ongeveer vijftien collegae, werkzaam bij rechtbanken verspreid over het land, veel beter heb leren kennen. Eenmaal per jaar proberen we bijeen te komen en bespreken we een bepaald thema. Natuurlijk zijn er tussentijds ook contacten en wordt er samengewerkt. Gelet op mijn positieve ervaringen hoop ik dat nog veel sectorvoorzitters-in-wording de gelegenheid wordt geboden de cursus te volgen."

Positief kijkt Gijs van Kekem van het arrondissement Utrecht terug. "De opleiding draagt zeker bij aan het loskomen van de typische rechterlijke attitude bij het bedenken van oplossingen voor problemen binnen de organisatie. Externe gerichtheid, heel belangrijk voor ons, wordt sterk benadrukt. Bovendien vond ik het erg waardevol op gezette tijden te kunnen reflecteren met collega's uit het hele land, die met dezelfde problemen worstelen. Je ziet en hoort dat voor hetzelfde vraagstuk tal van verschillende oplossingen mogelijk zijn, die allemaal hun voor en tegen hebben, maar die allemaal 'goed' kunnen zijn."

"De enorme motivatie en nieuwsgierige professionals zijn mij het meest bijgebleven. Ze staan open voor nieuwe bestuurlijke concepten, ook al staan die haaks op hun professionele werkelijkheid. Wat ik ook sterk vind aan de groep: de deelnemers kunnen niet alleen reproduceren, maar hebben ook het vermogen om concepten die worden aangedragen op hun eigen organisatie toe te passen en verder te brengen. Ze doen er iets mee.

Christa Wiertz

Gijs van Kekem

Hans de Bruijn

De evaluaties laten zien dat de meeste modules hoog gewaardeerd worden.. Eén module die wat minder werd gewaardeerd hebben we veranderd”, zegt een bevoegde Hans de Bruijn.

“In de opleiding wordt onderscheid gemaakt tussen vaardigheden die je nodig hebt om een sector aan te sturen en om als bestuurslid te functioneren. Tijdens de cursus was ik als teamleider werkzaam en had weinig zicht op wat het betekent om bestuurslid te zijn. De cursus is hierop een goede voorbereiding.” Vanaf juni 2004 is Christa werkzaam als sectorvoorzitter civiel, tevens bestuurslid van de rechtbank Arnhem. “Ik kan zeggen dat ik mijn nieuwe functie met veel plezier vervul. Door de opleiding heb ik geleerd op zoek te gaan naar de grote verbanden. Ik ben meer geïnteresseerd in de manier waarop andere organisaties de zaken regelen. Natuurlijk moeten alle ideeën worden gerealiseerd door de medewerkers. De medewerkers zijn dan ook het 'goud' van de organisatie!”

Gijs van Kekem is enthousiast over de diverse werkvormen. “Soms werkten we met de hele groep van zestien deelnemers, dan weer individueel. Voor een aantal opdrachten werd de groep onderverdeeld in vier subgroepen van vier deelnemers. Deze afwisseling van werkvormen sprak mij zeer aan. Zo hebben we met onze subgroep de universitaire wereld onderzocht. Tijdens een aantal boeiende gesprekken met bestuurders van universiteiten kwamen vragen aan de orde als: hoe stuurt u? Wat zijn uw ambities? Hoe gaat u met weerstand om? Frappant was dat de issues die daar werden genoemd voor ons erg herkenbaar waren.”

De leergang heeft een doorlooptijd van 14 maanden en wordt afgesloten met een adviesopdracht vanuit een gerecht of de Raad. Tijdens de slotdag van de tweede leergang op maandag 17 januari presenteerden de deelnemers hun adviezen aan een jury, bestaande uit drs. W.J.J. van Velzen (lid Raad), J.T.C. Buddendijk (lid regieteam MD traject), prof mr. dr. E.F. ten Heuvelhof (NSOB, TU Delft, Erasmus Universiteit Rotterdam). Hans de Bruijn was voorzitter van de jury. De onderwerpen waren:

- over de toekomst van SSR, het opleidingsinstituut van de rechterlijke macht en het Openbaar Ministerie
- de ontwikkeling van nieuwe instrumenten om de opvattingen van de stakeholders van de rechtbank van Den Bosch in kaart te kunnen brengen
- een analyse van de strategische agenda van de Raad voor de rechtspraak
- een analyse van de capaciteits- en kwaliteitsproblematiek bij Insolventiezaken

Op 15 maart 2005 start de leergang voor de derde keer. Hans de Bruijn: “Voor een specifieke, hoog professionele doelgroep is dit traject ontwikkeld, het zou zeker een vervolg verdienen in andere professionele organisaties!”

Voor meer informatie over dit MD traject of over de mogelijkheid om leergangen te ontwikkelen voor bestuurders en managers in professionele organisaties prof.mr.dr. J.A. de Bruijn info@nsob.nl.

Leergang Governance van Verzelfstandigde Organisaties gestart

Begin januari is de Leergang governance van verzelfstandigde organisaties voor de derde keer gestart. Deze leergang richt zich op management en sturing van organisaties die zich op zekere afstand van het politieke bestuur bezig houden met de uitvoering van publieke taken. Deze zelfstandige organisaties opereren in een complex spanningsveld tussen politiek, maatschappij en markt. Het gaat om hybride organisaties, met alle ingewikkelde kwesties van dien op het terrein van onder meer intern management en het externe toezicht en sturing.

De deelnemers aan de leergang zijn zowel afkomstig van verzelfstandigde organisaties (UWV, Kadaster, CVZ, CBS, IWI, ErasmusMC, ProRail) als ook van ministeries (BZK, VROM, OCW, LNV). De deelnemers gebruiken de tijdens de leergang verworven kennis om praktijkgerichte adviezen uit te brengen aan de top van hun eigen organisaties. De leergang draagt op die manier niet alleen bij aan de persoonlijke ontwikkeling van de deelnemers, maar heeft ook een concrete meerwaarde voor de organisaties waaruit ze afkomstig zijn.

Op 25 mei sluiten de deelnemers de leergang af met een minisymposium over de toekomst van verzelfstandigde organisaties. Deze bijeenkomst staat open voor geïnteresseerd publiek. Informatie en aanmeldingen via de NSOB.

Voor meer informatie over deze leergang kunt u contact opnemen met Linda Frauenfelder frauenfelder@nsob.nl 070-302 49 40 of Mag.phil. Philip Marcel Karré karre@nsob.nl 070-302 49 22 Ook kunt u kijken op www.nsob.nl

Leeratelier voor de Inspectie voor de Sanctietoepassing

Op 1 januari 2005 trad een nieuwe toezichthouder tot de familie van inspectieorganisaties toe: de Inspectie voor de Sanctietoepassing (ISt). De ISt is een onderdeel van het Ministerie van Justitie. Het domein van deze nieuwe toezichthouder omvat alle vestigingen van de reclassering en alle onder de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) ressorterende landelijke diensten en inrichtingen. De taken van de Inspectie voor de Sanctietoepassing zijn het toezicht op de effectiviteit en de kwaliteit van de uitvoering, in het bijzonder op de aspecten bejegening en beveiliging; het signaleren van risico's in de lokale uitvoering; toezicht op de naleving van wet- en regelgeving; coördinatie en afstemming met andere toezichthouders en de beoordeling van de werking en volledigheid van andere toezichtarrangementen. Uitoefening van deze toezichttaken door de Inspectie voor de Sanctietoepassing vindt plaats voor zover deze niet door anderen uitgeoefend worden.

Omdat bij de ISt professionaliteit in kennis, vaardigheden en houding centraal zal staan, is in januari gestart met een intensief opleidingstraject, om ze direct kennis te nemen van de 'state of the art' in het domein van toezicht en naleving. Doel van het opleidingsprogramma was om de nieuwe inspecteurs te scherpen in hun kennis en vaardigheden in het toezichtambacht. De NSOB ontwierp op korte termijn een interessant programma en didactisch concept op maat en op 10 januari startte het voltallige inspectieteam bij wijze van inwerkprogramma met het speciaal voor hen ontworpen Leeratelier. In dit Leeratelier leren de medewerkers van de ISt de 'algemene beginselen' van het toezicht en bekwamen zij zich in het gebruik van het instrumentarium dat hen ter beschikking staat. Ze krijgen hiertoe kennis en expertise aangereikt door academische docenten en practitioners uit het toezicht. Ferdinand Mertens voert de regie over het Leeratelier en verzorgt een belangrijk deel van de inhoudelijke bijdragen.

De NSOB is zeer verheugd op deze manier bij te kunnen dragen aan de ontwikkeling van de nieuwe toezichthouder en is voornemens om het gehanteerde didactisch concept - de combinatie van de werken en leren - nauwgezet te evalueren en verder uit te werken.

Voor meer informatie over dit Leeratelier of participatie van de NSOB in organisatieontwikkeling kunt u contact opnemen met Martijn van der Steen steen@nsob.nl 070 3024933 of Hera Tseng tseng@nsob.nl 070 3024910

Leeratelier Toezicht en Naleving

In de maanden september tot en met december 2004 hebben professionals uit verschillende toezichtorganisaties en bestuursdepartementen deelgenomen aan het Leeratelier Toezicht en Naleving. In het Leeratelier werkten zij aan hun eigen professionele ontwikkeling als toezichthouder en daarnaast aan nieuwe kennis en inzichten op het terrein van het toezicht. Het Leeratelier omvatte tien wekelijkse bijeenkomsten van een dag en een afsluitende bijeenkomst, waarbij academische topdocenten en practitioners hun inzichten met de deelnemers deelden. Vooraanstaande gastsprekers, waarvan een groot deel afkomstig uit de organisaties van de deelnemers, traden als expert op, waarbij zij een kleurrijk beeld gaven van de praktijk en de dilemma's van het toezicht. De kennisontwikkeling in het Leeratelier concentreerde zich rond het ontwerpen van toezichtarrangementen en in het bijzonder het vraagstuk van samenwerking tussen toezichtorganisaties. Drie zogenaamde Ateliërgroepen leverden in dat kader een onderzoeksrapportage op over de onderwerpen 'Gezamenlijk inspectietoezicht in het wegvervoer', 'Toezicht op interdepartementale rampencoördinatie' en 'Een toezichtarrangement voor het Toezicht op het Notariaat'.

Het Leeratelier is er, zo blijkt uit de evaluatie van deelnemers en docenten, in geslaagd om professionals uit sterk verschillende toezichtorganisaties met elkaar in gesprek te brengen. Op basis van de juiste conceptuele taal en grammatica, deels in het Leeratelier ontworpen, bleken sterk verschillende inspecties goed vergelijkbaar. Dit maakte analyse van de verschillende oplossingen voor vergelijkbare dilemma's mogelijk, wat leidde tot nieuwe kennis. Dit resultaat is bijzonder te noemen, omdat in veel debat over het toezicht eerder de verscheidenheid dan de vergelijkbaarheid als uitgangspunt wordt genoemd. Een tweede interessante opbrengst van het Leeratelier was de verdieping van het vraagstuk van de werking van de toezichtorganisatie als 'institutie'. Inspectieorganisaties zijn historische entiteiten, met ingeslepen procedures, werkwijzen en assumpties over 'de wereld' en de manier waarop de inspectie de relatie met het veld vormgeeft.

Mede op basis van de uitstekende evaluatie door deelnemers en docenten, zal het Leeratelier in september 2005 een vervolg krijgen. De inschrijving hiervoor is inmiddels geopend. De NSOB werkt nog aan een interessant vervolg voor de deelnemers aan het Leeratelier, bijvoorbeeld in de vorm van enkele Masterclasses voor de 'alumni' van het Leeratelier.

Expertbijeenkomst integriteit

Op woensdag 24 november 2004 vond bij de NSOB een expertbijeenkomst over het thema Integriteit plaats. De bijeenkomst vond plaats in het kader van het Centre for Integrity & Compliance, waarin de NSOB met KPMG en de Baak participeert. Mark van Twist trad op als voorzitter van de bijeenkomst.

De gasten voor deze inspirerende middag over het 'wicked' thema van integriteit waren afkomstig uit ministeries, gemeentelijke overheid, de Algemene Rekenkamer, de wetenschap en het bedrijfsleven. Alle deelnemers werken op beleidsmatig niveau aan de vormgeving van integriteitbeleid en vanuit die achtergrond ontstond al snel een gesprek op strategisch niveau. Interessant genoeg bleken de dilemma's steeds uitermate praktisch van aard. Het gesprek werd zo heel concreet en raakte dicht aan de dagelijkse praktijk van de aanwezige professionals.

Juist het gemengde karakter van de groep werd door de deelnemers als een belangrijke succesfactor ervaren: tijdens de discussie werd duidelijk dat de dilemma's rond integriteit in publieke en private organisaties sterk vergelijkbaar zijn en dat de voor integriteit verantwoordelijke functionarissen veel van elkaar kunnen

Meer informatie hierover kunt u opvragen bij Martijn van der Steen steen@nsob.nl 070 3024933

en konden leren. Een goed forum hiervoor ontbreekt op dit moment. Het Centrum voor Integrity & Compliance streeft er het komende jaar naar om in verschillende expertbijeenkomsten en, in geval van voldoende belangstelling enkele Masterclasses, ruimte te bieden om de interdisciplinaire uitwisseling te faciliteren en te prikkelen.

IML 14: inschrijving nog mogelijk

De 14e Interdepartementale Management Leergang start 22 april a.s., de inschrijving sluit 31 maart 2005. Voor meer informatie over de IML-opleiding kunt u contact opnemen met Lulu Rozendal, projectmanager van de opleiding, iml@nsob.nl telefoon 070 3024921.

Metropool voor 3e keer gestart

Maandag 27 januari is de masteropleiding Metropool voor de derde keer gestart. Ambtenaren van de gemeenten Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht en Den Bosch nemen deel aan de opleiding. De opleiding richt zich op medewerkers van de grote steden en provincies die een spilfunctie vervullen bij ontwikkeling en uitvoering van beleid. Naast een zekere passie voor het openbaar bestuur vraagt een dergelijke functie om brede inhoudelijke kennis en inzichten rond stedelijke en regionale kwesties en een breed scala aan competenties op voldoende niveau. In het Metropooltraject zijn werken en leren, theorie en praktijk en kennis en vaardigheden zodanig verweven dat optimale aansluiting bij de werkpraktijk van de deelnemer en zijn organisatie mogelijk is. De opleiding wordt aangeboden door NSOB en ROI.

Meer informatie over het Centre for Integrity & Compliance kunt u vinden op www.centrum-voorintegriteit.nl. U kunt ook contactopnemen met Martijn van der Steen steen@nsob.nl 070 3024933

Personalalia

Maandag 3 januari is Irmi Dekker - Knöss bij de NSOB komen werken in de functie van secretaresse van het bestuur.

Paul Frissen lid RMO

Paul Frissen, decaan NSOB, is benoemd tot lid van de Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling (RMO), de adviesraad van het Kabinet en de Staten Generaal op het gebied van maatschappelijke participatie en stabiliteit. De RMO adviseert zowel gevraagd als ongevroegd over de hoofdlijnen van beleid.

Ferdinand Mertens benoemd in Onderzoeksraad voor Veiligheid

Dr. Ferdinand J.H. Mertens, programmaleiding NSOB, is door het kabinet benoemd als een van de vijf leden van de nieuw gevormde Onderzoeksraad voor Veiligheid, waarvan mr. P. van Vollenhoven de voorzitter wordt. De Raad gaat onderzoek doen naar rampen, zware ongevallen en incidenten, onder meer op het gebied van transport, defensie, natuur, milieu en gezondheid.

Agenda

24 maart 2005

afsluiting Metropool 2

22 april 2005

start Interdepartementale Management Leergang 14

25 mei 2005

slotbijeenkomst Leergang governance van zelfstandige organisaties

25 juni 2005

Graduation Day MPA 15

september 2005

start Master of Public Administration 17

september 2005

start leeratelier Toezicht en Naleving